

DÉLSOMOGY

Megjelenik Szigetvárott hetenkint egyszer: Vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre . 8 korona. — Félévre . 4 korona.
Negyedévre . 2 korona 50 fill.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Felelős szerkesztő:
Bárvarth Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Igmándy-utca 60. szám.

Kéziratot vissza nem adunk.
Nyílt-tér garmond sora 40 fill.

Küzdelem a sátán ellen.

A sátán: az alkohol. Az ellene folytatott küzdelem nem ujság. Mióta pálinkát isznak a szegény emberek, gyakran indult meg a mozgalom a társadalom jobbjai közt az alkohol ellen. De hasztalan volt eddigelő minden mozgalom és küzdelem. Minél inkább hirdették az alkohol romboló hatását, annál inkább elharapódzott a pálinka iszákosság s ma már ott tartunk, hogy Magyarországon évente százak és ezrek pusztulnak el anyagilag és erkölcsileg az iszákosság folytán.

Mert mi okozza első sorban azt, hogy az iszákosság terjed? Az, hogy pálinka van és van mindenütt. Nagyon elmaradt rongyos kis községnek kell lennie annak, ahol háromnál kevesebb pálinkamérés ekzisztál. Átlag azonban nyolcz pálinkamérés van a magyarországi falvakban. A pálinka tehát egyike a legkönyebben hozzáférhető közszükségleti cikkeknek. Az állam-

nak és községnek egyaránt hasznára van a pálinka mérés, mert hisz horribilis a fogyasztási adójövedelme! Micsoda felfordulást okozna a budgetekben, ha ez a jövedelem egyszerre elmaradna! Az állam tartja tehát kezében az alkohol-kérdés megoldásának legnagyobb kulcsát, de ezt a kulcsot egyhamar nem fogja kiadni a kezéből. Mert miből vennők például az új ágyukra szükséges milliókat, ha a heti keresményét elpálinkázó tót napszámos oly szerényen nem járulna hozzá az állam bevételeinek gyarapításához? Nem ironia ez — sajnos! — hanem pénzügypolitikai elmélet, talán az egyedüli, mely e tényekre egészen ráillik. Csak az állam tudná e bajt gyökeresen orvosolni, ha lemondani tudna a fogyasztási adó millióiról s a szesz italok, különösen a pálinka-árulását megnehezítené.

Már pedig eről a gyökéres orvoslásról egyelőre szó sincs.

Hasztalan főzik a szép elméleteket a tudósok és emberbarátok: amíg

a palinkát poharakban árulni fogják, inni is fogják.

De azt valljuk meg, hogy a gyökéres orvoslás nélkül is igenis ellehet érni, hogy a pálinka annyi embert tönk-re ne tegyen.

Első sorban jó pálinkát kell árulni. Mert mit iszik a legtöbb szegény ember? Spirituszt vízzel feleresztve. Ez rombol ez gyilkol, nem a jóféle szilvorum vagy törköly. Három, öt krajczárért árulják annak a rettenetes nedűnek deciliterjét s ezt issza az istenadta nép, mert jobbra nem telik. És sokat iszik belőle, mert minél inkább megszokja a spirituszos vizet, annál többet kíván.

Az nem lenne nehéz dolog, hogy a pálinkás bódékat orvosi felügyelet alá helyezték és szigorúan megbüntessék azt a kimérőt, aki ilyen mérget ad pénzért az embereknek.

Aki megszokta az alkohol mértékletes élvezését, a vidéki ember, agazda, aki ha fölkel e hideg téli vagy őszi hajnalon, hogy dolga után lás-

Virág a sárban.

A ragyogó bálteremben szinte izzó volt a levegő. Kipirult arcu nők félig lehunyt szemmel álmódzóan simulnak tánczosukhoz, mintha a forró légben felolvadt volna egész lényük s testüknek minden ideg-szállát valami édes bizsergés ernyesztené s szinte sóvárogják, hogy tánczosuk izmosában szorítsa magához.

A raffinált eleganciája kivágott selyem ruhákból szerteáradó illat összevegyül a forró levegővel és a fehér vállakból felszálló finom párázattal. A szerelem, a vágyak, a sejtelmek találkoznak a levegőben és mámorba összevegyülve elkábítják a keringő hangjai mellett lágyan tovasuhanó párokat.

Jóval éjfél után van. A mamák s néhány öreg ur kivételével mindenki tánczol. A terem közepén áldogálni szokott férfiak már régen eltávoztak, vagy a szomszédtermekben pezsgő mellett filozofálnak a szerelemről.

Egyetlen férfi áll az egyik sarokban. Hatalmas testalaku, dagadó izmai mintha zétfeszíteni akarnák az elegans frakkot.

Férfias barna arcza remeg az izgatottságtól nagy dióbarna szemei, félelmetesen tüzelnek s csaknem szikrákat szórnak a mellette most elsubanó, tánczó pár felé.

Bátos Ella volt a tánczosnő, a férfi pedig a kivel tánczolt, gróf Hauser von Hausenstein ulánus főhadnagy. A tánczosok nem nagyon illettek egymáshoz. Ella magas, karsu, plastikus s emellett kevély szépségére, hosszukás, a tiszta elefánt esonhoz hasonló arcza egészen ellentéte volt a köpczös, középtermetű szőke pofaszakállas gömbölyű arcu főhadnagynak.

A főhadnagy láthatóan gyönyörködött Ella impozáns szépségén s valósággal falta szürke szemeivel a leány fehér vállait, míg ez fejét kaczerán oldalt vetette, mintha egészen megakarná részegíteni tánczosát.

Még néhány forduló s elhallgatot a zene. A párok szétváltak, vagy karónfogva tovább sétáltak a teremben s legezgették magukat a fehér tollas finom művi legyezőkkel.

A sarokban álló hatalmas férfi még egy vad vad pillantást vett arra felé, ahol Ella tánczos karján a többiek közé keveredett, de azután erőltetett nyugalommal lás-

san megindult, és Ellához tartott, aki épp akkor búcsuztatta el tánczosát ezekkel a szavakkal:

— Menjen, igyék egy pohár limonádét, az majd kijózanítja. oldalról meg félig szánakozó, félig kiesnylő pillantást vetett a főhadnagyra s ezzel hátat fordítva neki, a faképnél hagyta.

Darna Ákos mindebből semmit sem vehetett már észre, a mikor Ellához csatlakozott.

— Nem sétálnánk egyet Ella? — szól a leányhoz fojtott hangon.

Ella karját a szép nagy férfi karjába fűzte s megindultak egy pálmá csoport felé.

Darna képtelen volt tovább türtöztetni izgatottságát. Remegően de indulatosan fakadt ki belőle a hangok áradata.

— Ella, én önt ismételtén kértem, hogy ne tánczoljon azzal az emberrel, a kit én gyűlölök, a ki nekem ellenségem, akinek minden hitványságát szeretném arczába vágni s csak azért nem teszem, mert felek, hogy indulatom elragad s az első sértő szót torkába fojtanom. Ön mégis tánczolt vele s kihívó kacérságával szándékosan gyötör engem.

son, el nem tudna lenni anélkül, hogy fel ne hajtson egy-két pohárka szeszt mert az fölűditi az üres gyomrot és meleget ad — mondom a mértékletes emberek bizonyára megmosolyogják a kongresszusokon elhangzott azon beszédek, melyek abban konkludáltak, hogy egyszerűen el kell törölni a pálinka-ivást. Mert az alkohol, mértékletes élvezete hasznos és szükséges élvezeti cikk s csak annak ártalmas, aki öt krajczáros pálinkát iszik vagy sokat iszik.

Jobbat kell nyújtani a népnek, jobbat és drágábbat és akkor el lesz érhető az az eredmény, hogy a munkás osztályból jóval kevesebb áldozatot kaparint karmai közé az iszákosságátana, igaz, hogy ebben az esetben megcsappan majd kissé a kincstár jövedelme, de a különböző özszegeknél százszorta többet ér a mértékletesség által elért haszon az emberanyagban és erkölcsökben.

Nem tárgyilagossá emberek azok, akik csak a munkás osztályban keresik az alkoholizmus áldozatait. Mondhatnók, hogy aránylag éppen ilyen nagy pusztítást visz véghez az alkohol az értelmiségi, de még inkább az uriosztályban is. Ahol a mulató kompániák konyakkal kezdik és abszinttel vagy kölni vízzel végzik. Akinek van alkalma bepillantást vetni a magasabb körök belső életébe, sivár, borzasztó pusztulás képét látja maga előtt. Mennyi vagyont tesz pocsékká, hány kariért tör le, mennyi elmét tompít el az alkohol! Az urakat, akik egy nap alatt

annyi ára szeszt fogyasztanak el, mint a részeges tót napszámos egy hónap alatt, azokat az urakat nem lehet megmenteni sem új törvénnyel, sem a pálinka megdrágításával.

És a polgári osztály körében is megdöbbentően pusztít az iszákosság. Hány ekzisztencia züllik el a kávéház és vendéglői asztaloknál! Hány család boldogsága fult bele a mámort okozó szeszbe!

Itt sem használ ám törvény vagy egyéb hatósági intézkedés.

Csakis a nevelésnek lehet legyőzni ezt a társadalmunkat fenyegető sántát.

Vármegyénk földbirtokosaihoz és bérlőihez.

A Nem-okleveles Gazdatisztek Országos Egyesületének megkeresésére készséggel közöljük az alábbi proklamációt. Az igaz ügyet védő kiáltvány így szól:

Magyarország földbirtokosai és bérlői hallgassátok meg szavunkat, hallgassátok meg kérésünket. Azoknak érdekében szólunk hozátok, a kiket a megtevesztett törvény hozás szerzett jogaiktól fosztott meg; de szólunk a ti jól felfogott érdekekben. A nem-okleveles gazdatisztek egy elhibázott törvény képteleneknek nyilvánítja ki arra, hogy két év múlva minden valamire való nagyobb gazdaságban alkalmaztassanak, ha a legnagyobb gyakorlati tudásuak is. Csodálatos. Eddig meg volt a képességük. És két év múlva már nem lesz meg. De még csodálatosabb az, hogy az állami gazdaságok diplomátlan gazdatiszteknek a képességét (különben: helyesen!) nem vonja kétségbe ez a jeles törvény, hanem csak a magángazda-

ságokban működőket. Azokra nézve elismeri a szerzett jogokat, emezeket pedig — a törvény előtti egyenlőség nagy elvének szövegére — megfosztja az eddig birt jogoktól. De megfosztja a földbirtokos és bérlőközönység egy nagy részét is szabad rendelkezés jogától. Megkötö a kezét és benyul a zsebébe.

Aztán azt parancsolja, hogy a legnagyobb, a leghasznosabb tudást se merje a maga javára felhasználni, ha ez a tudás diplomátlan. De azért mégis valami megmagyarázhatatlan szándékból valósággal középkori kényurakká akarja tenni őket. Ezt a lealázó szerepet azonban a testvériség és igazság nevében vissza kell utasítania minden becsületes alkalmazónak.

Kérjük tehát a törvény megváltoztatását! Kérjük, követeljük. De ne térjünk el egy lépésre se a törvényesség útjáról. Mi azért kérjük, mert különben a drákói törvény életbelépte előtt már — bizva a szerzett jogok szentségébe — az életre teljesen berendezkedett 8000 jó magyar család pusztul el; a földbirtokosok és bérlők pedig az állam tulságos beavatkozása miatt. Segítsünk egymás baján. Hasznos munkásai voltak mindenha a gazdatisztek (diplomások és diplomátlanok — egyaránt) a földbirtokosok és bérlők érdekeinek. Most pedig a gazdatiszteknek oklevelet nem szerezhettek osztálya „a lét vagy nem lét” mesgyéjére szorított. Azoknak a segítségét kéri tehát ez az osztály, a kik legközelebb állanak hozzá, a kik legjobban megértik esdeklését: a földbirtokos és bérlőközönseget! Hármaskérés van hozzájuk; legyen minden földbirtokos és bérlő a nemokleveles gazdatisztek nagy társadalmi fontosságú és igazságos érdekeinek érvényesítése végett alakult egyesületnek, (Budapest, VII., Baross-tér 14. sz.) alapító vagy pártoló tagja; alkalmazzák gazdaságaikban az egyesület tagjait — annál is inkább, mert minden díj nélkül jár el az egyesület a földbirtokosok és bérlők ez irányú megbízásaiban is; és végül az egyesület joga-

Ez utóbbi szavaknál hatalmas erővel, szinte durván szoritja a leány kezét.

Ella gyönyörrel hallgatja az izzó beszédet s még a durva szorítás is jól esik neki. Egy pillanatra a keblére tűzött virágcsokor illatát szivja magába majdnem öntudatlanul, azután kevélyen felveti szép fejét s most már úgy néz ki mint egy bosszúszülő angyal, a ki valami nagy kegyetlenségre készül.

— Mi jögon mer ön velem így beszélni? Még nem vagyok sem menyasszonya sem felesége és durvaságának nincs semmi vélt jogcizme. Tánczosaimat pedig magam válogatom meg s nincs szükségem az ön tanácsára. Azt hiszem megértett — tette még hozzá — s kivonta karját a férfiekből.

— Nem értettem még Ella s nem is akarom megérteni! Ez a hang, ez a modor, nem azé a leányé, a kit én olyan lángolóan emésztő tüzzel szeretek. Ön is felolvadt ebben a lángban. Maga mondta, hogy szeret, ígérte, hogy megóvjam a veszedelemtől. Vagy tán letagadja, hogy szerelmes szavakkal hűséget fogadott. Am tegye meg, vágja arczomba, hogy becsstelen vagyok, hogy ha-

zudom!

Ha pedig ezt nem teszi, úgy én vágom arczába, hogy kaczer szivtelen, hazug . . .

— Ha maradt önben még annyi lovasgiasság, a mennyi elég, hogy helyemhez kísérsen, úgy tegye meg . . . Különben köszönöm, már nincs sükségem rá.

Észrevette az ulánus főhadnagyot s magához szöllította:

— Gróf ur úgy veszem észre a limonádé jó hatással volt, megengedem, hogy karját nyujtsa s helyemre kísérsen.

Egy pillantást sem vetett Darnára és megindult a főhadnagy karján.

Darnának fülébe csengett hideg kaczagása. Valami örület fogta el. Oda akart rohanni, hogy torkon ragadja, vagy hogy le-sujtsa a gyűlölt emberrel együtt egyetlen hatalmas csapással.

Vérbeborult szemmel ott állott fenyegetően, ziháló mellel — s azután, nem rohant utána, sem azért, hogy leüsse, sem azért, hogy megkérlelje, hanem valami csodás nyugalommal mosolyogva indult a kijárat felé s elhagyta a termet.

Ismerte már a leányt; tudta, hogy

néha veszedelmes szeszélyei támadnak s ilyenkor exaltációja nem ismer határt. Sajnálta, hogy annyira elragadtatta magát föltekenységétől s elhatározta, hogy majd kiténgeszteli a veszedelmesen szép, szeszélyében néha kegyetlen, de édes leányt.

Ella pedig figyelemmel kísérte Darnát s mikor látta, hogy szó nélkül távozik; anélkül, hogy legalább kísérletet tet volna kibékítésére, mód felett ingerült lett.

Szerette azt a nagy darab, jószívű szép férfit izzó szemével, rapszodikus beszédével, hibáival durvaságával együtt s fájt neki, hogy most elvesztette.

Nem volt már kedve ott maradni a bálban s szüleinek nagy öröme haza kivánczozott.

Otthon, a mint szobájában egyedül maradt, dühös sirásra fakadt. Letépte magáról a ruhát s e közben ujját megszurta egy tübe mellyel a Darna által küldött mellcsokor volt keble fölött a ruhához erősítve.

Féktelen haraggal szakítja le a virágot, egy pillanatra beletemeti arcát s szenvedélyesen magába szivja annak illatát. A következő pillanatban pedig felrántja az utcára nyíló ablakot s a virágot az utca-

sen kívánt megerősödése miatt küldjék diplomálan gazdatiszteiket az egyesületnek győzelemre induló táborába!

Jogaink forognak veszedelemben. Értsük meg egymást. Tehát: Előre! „Viribus unitis.“ Egyesült erővel!

Budapest, 1903. november havában.
A Nem-Okleveles Gazdatisztek Orsz. Egyesülete.

H I R E K.

— **Kitüntetés.** Ő császári és királyi Fensége *Mária Valeria Főhercegnő*, a Magyar Szent Korona Országai Vörös-kereszt egyesületének legfőbb Védasszonya a Szigetvár és vidéke vöröskereszt fiókegyletének elnökét turonyi *Biedermann Ottóné* szül. algyesti *Tüköry Margit* urnót, az egyesület körül szerzett kiváló érdemei elismerésül, sajátkezü aláírással ellátott díszokmányokkal legkegyesebben kitüntetni méltóztatott. Ezen magas kitüntetés alkalmából gróf *Csekonics Endre*, az országos egyesület elnöke, és *Tallán Gyula* főispán a Somogy megyei választmány elnöke meleg szerencsekívánataikat tolmácsolták az emberbaráti szeretetéről széleskörben ismert és általunk is különösen nagyrabecsült kitüntetett *Úrnőnek*. Őszintén szívből gratulálunk a megérdemelt kitüntetéshez és kívánjuk, hogy városunk és vidékünk ezen egyik nemesszívű védőasszonya még számos éveken át gyakorolhason önzetlen felebaráti szeretetet.

— **Doctorrá avatás.** A kolozsvári tudományos egyetemen, tegnap *Nicsovics Sándor* ügyvédjelölt földinket doctorrá avatták. Gratulálunk.

— **Rendelet a sorozásról.** A honvédelmi minisztériumból ismételtelen rendelet érkezett a hatóságokhoz, melyben utasítás foglal-

tatik arra nézve, hogy a hatóság minden előleges intézkedést tegyen meg arra vonatkozólag, hogy a tavaszról elmaradt sorozás esetleg ennek a hónapnak végén, vagy december elején megtörténhessék. A hatóság természetesen eleget tesz ennek a rendelkezésnek, de azért még mindig nem bizonyos, hogy az idén soroznak, mert ez nem függ egyedül a honvédelmi minisztertől, hanem egy kicsikét a parlamenti helyzet alakulásától is, mely még mindig nagyon válságos.

— **A Közbiztonság megyénkben.** A kir. ügyészség jelentése szerint a kaposvári kir. ügyészség fogházában október hóban 104 egyén volt letartóztatva.

— **Adócsökkenés.** A kir. pénzügyigazgatóság jelelente szerint október hóban egyenes adóban befizetett 139,248 K. 07 fi. Összehasonlítva az eredményt a tavalyival, az idei októberben a múlt évihez képest 103,514 K. 28 fillrel folyt be kevesebb adó.

— **Hadmentességi díjra** 3594 K. 62 fillér fizettek be, egyéb kincstári követelések fejében befolyt 31.950 K. 86 fi. Hátralékban van 215,850 K. 22 fillér.

— **Hűtlen cseléd.** *Freifogel* Ádám mozsói lakos f. hó 9-én azt a panaszt emelte az ottani esendőr őrsön, hogy *Nemes József* nevű 22 éves szolgáját átküldte a szomszédos Szulimánba a tanítóhoz kitől 10 koronát kellett volna hoznia. A gazficzkó azonban a tanítól kapott 10 koronával ellilant s többé nem tért vissza gazdájához. A csendőrök kutatják.

— **Az egészségügy állapota megyénkben** az elmúlt október hóban teljesen kielégítő volt. Fertőző betegségek járványosan fel nem léptek. A trachomás községekben a szokott vizsgálatok megtartottak. Magtörténtek az oltások és újraoltások is, és pedig beoltattak 10478 gyerek, újraoltattak 13835. Magzat elhajtás gyanúja két esetben merült fel melyekre nézve az eljárás folyamatban is van.

sarába dobja.

Ily módon kitöltve bosszuját, valamivel, nyugodtabb lett s ágyába veti magát.

Alig oltotta el azonban a lámpát, s bujt a selyempaplan alá, egyszerre ablaka alatt halkán, fájdalmas epedéssel megszólal a cigányzene s lágyan szűrődik be az ablakon a nóta:

Csak egy kis lány van a világon . . .

Ella felemeli fejét a hófehér párnáról s hallgatozik. Valami édes-bus fájdalmas és örömteljes érzés vesz erőt rajta; kibujik az ágyból és a függöny hasadékán át kitékintve látja a reggeli szürkületben amint Darna a falhoz támaszkodik s fejét Ella ablaka felé fordítja. Ismét visszafekszik az ágyba s zokogásban tör ki. Megkönnyebbülő, kiengetelő és bocsánatkérő zokogás volt ez.

Darna ezalatt odakünn dirigálja a cigányt, a ki újabb nótába kezd.

Kelet felől a hajnali szürkület mindinkább terjed s lassankint élesebbé válnak a házak körvonalai.

Darna közelebb megy a cigányprimáshoz s valamint sug a fülebe. Amint ismét a falhoz akar támaszkodni, lába valami puha tárgyba ütközik. Ősztönszerűleg lehajlik, odanyul s a virágescokor akad a kezébe. Fele-

melí a sáros virágot, hogy jobban megnézeze s mikor látja, hogy az ő virágescokra, melyet a bál előtt Ellának küldött, nagyot dobban a szíve. Nem szól egy szót se, tá-molyog egyet, majd futásnak indul s rohan egyenesen haza, kezében a sáros virággal.

A cigányok meg húzták tovább az ablak alatt, azt hitték mindjárt visszajön Darna.

Dehogy jött vissza. Otthon kivette tárczájából Ella arcképét, a sáros virágescokor mellé tette, azután rájuk borult, kitört belőle elementáris erővel a szívet tépő fájdalom és a hatalmas, erős férfi sirt keserve sen . . .

A cigány az ablak alatt új nótába kezdett:

Képeddel alszom el . . .

Mikor itt tartott, a primás hegedűjén, elszakadt egy húr.

Ugyanabban a pillanatban Darna szobájában egy hatalmas durranás halatszott és a szép Darna Ákos állott koponyával holtan rogyott a szőnyegre, magával rántva Ella arcképét és a sáros virágescokrot.

A sáros virág egészen véres lett s ez a vér lemosta a sarat, mely hozzá tapadt.

Serény Aladár.

— **Halálozás.** Őszinte részvétellel vettük tegnap a megdöbbentő gyászhirot, hogy *Hölscher Ferencz* a hársági uradalom köztisztviselőben álló derék tisztartója hirtelen halállal kimult. A család a következő gyászjelentést adta ki. Alulírottak úgy a maguk mint a szétes körü rokonság nevében megtört szívvvel jelentik a felejthetetlen férj, a legjobb apa, após és nagyapának *Hölscher Ferencz* a hársági uradalom tisztartójának, f. hó 14-én d. e. 9 órakor, tevékeny életének 70-ik évében szívvelhűdésben hirtelen elhunytát. A boldogult hűlt tetemei f. hó 16-án d. e. 10 órakor fognak Kis-Hárságyon a rom. kath. anyaszentegyház szertartása szerint beszenteltetni és d. u. 3 órakor Szigetvárotra eltemettetni. Az engesztelő Szentmise áldozott f. hó 17-én d. e. 9 órakor fog Szigetvárotra a plébánia templomban az Urnak bemutattni. Szigetvár, 1903. november 14. Az örök világosság fényeskedjék neki! özv. *Hölscher Ferencz* né szül. Nagy Eleonóra neje. *Hölscher Matild* férj. *Duchon Ödön* né leánya. *Duchon Ödön* veje. *Duchon Mártha*, *Duchon Irén* unokái.

— **Az elsült fegyver.** Mái számtalan esetben okozott szerencsétlenséget vigyázatlanság folytán a töltött fegyver. E hó 6-án is mint lapunknak jelentik, *Dervár József* 57 éves szt.-borbási gazda ember a fiával trágját szállított ki a mezőre, magukkal vivén azonban a puskát is, hátha akad valami pecsenyének való nyul vagy más vad az uton. Fel is ugrott egy nyul. Mire az ifju *Dervár* a pokróczból hirtelen előántotta a puskát melynek ravassza beleakadt a pokróczba és a fegyver eldörrent, az egész töltés pedig az édes apja lábába furódott. A megsebzett embert csak pár nap mulva szállították be a szigetvári kórházba, de sebe már annyira elromlott, hogy daczára a leggondosabb ápolásnak f. hó 11-én délután iszonyu kinok között kisenvedett.

— **Uj gyakorlati szabályzat.** A hadügyi kormány a gyalogság részére új gyakorlati szabályzatot készített, illetőleg gyökeresen módosította az eddigi szabályzatnak úgy az egyes, mint a szakasz, század kiképzése, a töltés-tüzelési fogásokra és a tüzfegyelemre, valamint a tüzelés nemeire vonatkozó részeit. Az új szabályzat két évvel ezelőtt került ki mint tervezet a csapattestekhez s azóta az oktatás e szerint történik s a reform teljes mértékben bevált. A két évi próba eredményei alapján a katonai kormány bemutatta a módosított szabályzatot ő Felségének, aki azt megerősítette. A honvédelmi miniszter most rendeletet adott ki, amelyben ő Felsége rendelkezéséhez képest, a honvédségnél is kipróbált szabálytervezetet, mint új gyakorlati szabályzatot érvénybe lépteti.

— **Nem drágul a petróleum.** mint azt előző számunkban jeleztük, hanem az eddigi árnál is olcsóbban kapják a fogyasztók. Hogy pedig a petróleum ára nem emelkedett hanem csökkent, azt azon körülmény okozta, hogy a trieszti kőolaj finomító, mely utóbb Galicziában bő nafta forrásokat vásárolt a hazai és külföldi finomítók által tervezett kartel megkötést meghiusította. Mi sem természetesebb tehát minthogy a szabad verseny folytán olcsóbb lesz a kőolaj mint eddig.

— **Vadászat:** *Turonyi Biedermann* Ottó lovag mozgói nagybirtokos, a közismert kiváló gazda, a legujabb időkben fáradságot nem ismerve arra törekedett, hogy birtokának azon részén, mely már a zseliczséghez tartozik, a vadállományt emelje, különösen pedig az azon vidéken még csak szórványosan mutatkozó fácánynyt megletepit-hogy ez által urí vendégeinek az élvezetes mozgói tartózkodást még kellemesebbé tegye. Mint minden téren, úgy e téren is siker koronázta következetes munkásságát, melyről csak annak lehet fogalma, a ki az ugynevezett Ödönvölgyi területet az előtt is ismerte Folyó hó 10-én volt megtartva az első fácán vadászat, mely nemcsak hogy várakozásou felül sikerült, de azt is engedi reményleni, hogy a jövőben mindig szebb és szebb eredmény lesz elérhető.

Résztvettek a vendégszerető házi ur, bájos neje, fiuk Fibor. Biedermann Viktor, gróf Széchenyi Ernő, Nádosy Elek, Thassy Elemér, Hegyessy János, Krasznay Miklós, Jeszenszky Ferencz, dr. Kriszt Béla, Nozdroviczky Lajos és Fodroczy Elemér urak. Terítékre került 78 fácán, 67 nyul, 15 fogoly és egy szalonka, összesen 161 drb. A vadászat alatti vilásgelminél általános elismerésben részesül a háziurnak azon önzetlen kijelentése, hogy bár mennyire örvend is annak, miszerint sikerült végre Ödönvölgyben fácánynost létesítenie, mégis az eredmény nagyrészen barátjának gróf Széchenyi Ernőnek tulajdonítandó, ki is szives volt a vadászat rendezésének fáradaimait magára vállalni és egy mintaszerűen vezetett vadászatot bemutatni. A vadászatot ebéd követte a mozgói kastélyban, hol a szeretetreméltó háziasszony, látva vendégeinek igazán kedélyes hangulatát, egy pompás kis házibált rendezett a rögtönösen előteremtett Miska primás bandájának zenéje mellett. Igazán jól esik hallanunk, hogy a mai hanyatló társadalmi életben vannak még urí házak, hol az igazi magyar vendégszeretet, a kedélyességgel párosulva emlékeztetnek a régi jó időkre.

— **Bélyeges receptek.** Az orsz. közegészségügyi tanács azon javaslatot terjesztette a belügyminiszter elé, hogy minden orvosi vényre 1 filléres bélyeg ragasztassék. Az így befolyó összeg az orvosok és gyógyszerészek nyugdíjalapja javára fordítatnék. A szenvedő emberiségre nézve azonban e bélyeg taksa nagyobb terhet nem ró, mert már ujév után a gyógyszerári taksát leszállítják.

— **Tolvaj suhanczok.** Annyi csavargó utczagyerek és csirkefogó talán nincs az egész vidéken mint nálunk, kik a naplopáson kívül még azt is megteszik, hogy mást is lopnak, nem csak a napot. Így történt hogy *Ferencz* Dávid helybeli kereskedő egy baresi kereskedő rokona részére a nagytözsdeben dohányt és szivarokat vásárolt és ennek levitelét az állomásra, Kovács Lajos és Boncz Géza 10 éves flukra bizta, kikhez, még négy más 16—17 éves kamasz is csatlakozott és a zsákokat felfejtették s a dohányt jól megvámolták. A lopással vádolt tolvajesmetéket *Ferencz* Dávid feljelentette a főszolgabírósnál. Élég szomorú hogy a szülők gyermekeiket ennyire elhagyják zülleni,

— **Csalás postautalványnyal.** Tatán és Sopronban egy 30 év körüli idegen ember, az esti órákban hamis utalványokat váltott be az ottani kereskedőknél, azon ürügy alatt, hogy a posta hivatal már bevan zárva és az összeget nem veheti ott fel. Óvakodjunk ismerellen egyének postautalványaitól.

— **Török A. és Társa Budapest.** Ha körültekintünk a különböző főelárúsítók között, önkénytelenül a Török-cég tűnik fel előttünk. Nemesak azért mert hazánkban a legnagyobb osztálysorsjáték-üzlet birtokosa, hanem azért is, mert e cég vevői kiváló szerencsével játszanak. Állításunk megerősítéséül csak a legutóbbi hat hónap eredményeire mutatunk rá. Ezen rövid idő alatt nemesak a 650.000 koronás legnagyobb főnyereményt, hanem a 100.000, 90.000, 60.000, 50.000, 30.000, több 10.000, 5000 és 2000 koronás nyereményt, és még sok egyéb nyereményt nyertek e cégnél. Számtalan hálaíratott kap e cég szerencsés vevőitől. Ama határtalan bizalom, melyet e céggel szemben a vevők tanúsítanak, a legszelebb körökben mindinkább nagyobbodik, mert a nagy közönség ismeri e cég szerencsésjét, korrekt üzlelteleit, pontosságát, titoktartását és a legmesszebbmenő előzékenységét. Énnélfogva Török A. és Tsa bankházát Budapest, Teréz-körut 46/b. (főkok: Váci körut 4., Múzeum körut 11., Erzsébet-körut 54.) bárkinék is méltán ajánlhatjuk. A tervezet szerint az I. osztály húzása már a legközelebbi csütörtökön és pénteken, november 19. és 20-án lesz. Az eredeti sorjegyek ára: egy egész 12.—, egy fél 6.—, egy negyed 3.—, egy nyolcad 1.50 korona. Aki tehát sorjegyet akar vásárolni, forduljon bizalmmal Török A. és Tsa bankházához Budapest, mely céget bárkinék ajánlhatjuk.

Színház.

Szombaton e hó 7-én *„Bob herceg“* került színre. Az óriási reklám, mely e darabot, mindenhol megelőzi itt is zsufolt házat szerzett *Fehér* igazgatónak. Oly óriási volt az érdeklődés e reklám szárnyain élő darab iránt, hogy már a déli órákban az ülőhelyek mind elfogytak. A közönség feszült kíváncsisággal, nagy várakozással nézett e darab elé és csak a díszletek szegénységének tudható be, hogy a hatás fokozottabb mértékben nem nyilvánult. A ezimszerepet *Kövi* Juliska játszotta, kit belépésekor tapsviharral üdvözöltek. Nagyon jól festett Bob herceg szerepében, ügyesen játszott és mindent elkövetett a siker érdekében. Hogy a közönség mégsem tudott teljesen felmelegedni, annak oka az, hogy kissé elevevőbb játékot, temperamentumosabb tánczot várt. *Dobosné*, *Pethő* Stefi. Anny szerepében megnyerő és kifogástalan játékot produkált. A királynő szerepében *Olajos* Roza és a hercegnő *Abonyi* Teruska jól alakítottak *Ligeti* Lajos, *Pomponius* szerepében ért el nagy hatást, minden ízében sikerült játékával és számos kupléival. Törekvő ügyes színész ő, csak tartsa be mindenkor azt a határt, melyben mozognia lehet és ne menjen a túlzásba, mint a *Próba* házasságnál. Jók voltak még *Dobos* Nándor, *Bátori* Béla és *Vigh* Ernő.

Vasárnap este, *Gyerek asszony* vigjáték ment elég szépen látogatot ház előtt, mindvégig összhangzatos, gördülékeny előadásban. Üde eleven, igazi gyerekasszony volt *Kövi* Juliska. Játéka kedvesebb hangja tisztább, az eddiginél és így előadásával, zamatos énekszámával sok tapsot aratott. *Dobosné* szintén sikerrel játszotta *Mariska* lányasszony szerepét. *Ligeti* Lajos, *Ugron* Sanyi szerepében kitünő alakítást mutatott be. Si-

került volt minden mozdulata, játéka és mimikája kifogástalan. ki is jutott neki a tapsból bőven. *Bátori* Béla mint falusi plébános szintén igen jó volt, ugyszintén *Vigh* Ernő mint féltékeny férj.

Hétfőn *„Czigányélet“* került színre ugyanolyan szereposztással, hasonló sikerrel mint a mult héten, miről legutóbbi számunkban már beszámoltunk.

Kedden *Planquette* szép zenéjű operettje *„A kernevillei harangok“* került előadásra közepes ház előtt. Meglehető sikerrel játszottak a szereplők, ámbár némelyeknél kissé szabatosabb előadás és a szereptudása nem ártott volna. Jók voltak *Kövi* Juliska, *Abonyi* Terus, *Ernyei* Emil, *Vigh* Ernő és *Lorándi* Tivadar.

R.

Szerdán. A nagy orosz írónak Gorkij *Maxim*nak az életből eliesett kitünő műve *Éjjeli menhely* került színre. A közönség nagy része e darabot igen hüvösen fogadta míg a karzat publikum valósággal rakoncátlanokodott. Bizony e színmű megértéséhez és élvezéséhez szív és lélek és értelem kell. Az igazat megvalva a darab előadása sem úgy sikerült, mint kellett volna. Ez a darab igen nehéz. A szerepek megjátszása sok tanulmányt és gondot igényel. Legjobban kiaknázta fárasztó és nehéz szerepét *Bátori* Béla ki a hangja vesztett elzüllött színészt mutatta be. Ma láttuk először a színpadon *Fehérné* *Medgyaszay* Ilonát, ki minden mesterkéltég nélkül a természetesebben és jól játszta a férjét gyűlölő, féltékeny szerelmes és bosszuáló *Vasilissa* szerepét. *Luka* zarándok komoly szerepének a mindig kömik *Dobos*, jól megfelelt. *D. Pethő* Stefi, *Zilahy* és *Lorándy* szintén megállták helyüket. A többi szereplőkről és az előadásról magáról, ha a pár sikerült alakítást levonjuk, nem sokat mondhatunk. Végül még megjegyezzük, hogy ha aznapon jó kedve is volt és rózsas színben látta is a világot néhány művész ur, ezért nem kellett volna a kuliszák mögött akkora lármát csapni nekik, hogy az megbotránkozta a közelben ülőket, kik az előadást akarták élvezni és nem pedig az ő zajongásukat.

Csütörtökön. *Bátori* Béla jutalmául *„A vigéczek“* *Kövesi* Albert 3 felvonásos fővárosi étetképét adott zsufolt ház előtt. A jutalmazandó valóban megérdemelte a közönség pártfogását, melyre rá is szolgált és a melylyel úgy anyagilag, mint erkölcsileg meglehetett és meg is van elégedve. E kacagató darabban a szereplők mind megállták helyüket és a közönségnek is nagyon tetszett e bohóság. Ez kell a magyaroknak! Ilyen bohóságot szeret a mi publikumunk melynek sokat lehet nevetni. Igaza is van, mikor amugy is oly szomorú ez az élet. A ezimszereplőket sorra vesszük. *Könyi* Manó fővigécz szerepét *Lorándy* Tivadar oly kitünően játszta, hogy a jelenvolt igazi hivatásos vigéczek is egyhangulag elismerésüket fejezték ki a frappánsul sikerült előadása fölött. Nemkülönben mi is dicsérettel emlékszünk meg mai játékaról és most már nap nap után tisztábban látjuk művészi tehetségének megnyilvánulását. *Borzsenyi* Győző, *Deák* Gyula, *Czakó*, *Ligeti* Lajos (vigéczek) szintén jók voltak. Legutoljára hagytuk *Bátori* Bélát *Abeleszt*, kit mindjárt megjelenésekor frenetikus tapsal fogadott a

közönség és kitünően sikerült alakításaiért gyakran hívták a lámpák elé. Grifli szerepében lehetetlenül volt maszkírozva *Ernyei Emil*. Miért az a sok sötét pont (korom) az arcán? Nem tudjuk hogy mi akart lenni? szeplő-e vagy himlő? vagy mi az Isten csodája? Szerepét különben is tulságosan végig affektálta. Jók voltak: *Fehér Károly* D. *Pethő Stefi*, *Abonyi Teruska*, *Kövi Juliska*, *Vigh Ernő*, *Zilahi* és egy hordár szerepében *Bánfalvy Zsiga*. Taps volt bőven.

Pénteken. Ismét a nemsokat érő „*Szerb királyi pár meggyilkoltatása*“ című darabot adták zónában. Hogy miért éppen ezt? azt nem értjük — és nem tudjuk.

Szombaton. Lehár Ferencz bájos zenéjű operettje a „*Magyar színház*“ nagysikerű darabja a „*Drótostót*“ került színre.

Vasárnap. Ma két előadás lesz. Délután fél 4 órakor gyermekbál és ezelőtt színikerekül „*Goldstein Számi*“ fővárosi életkép, félhelyárral. Este 8 órakor „*Bobherceget*“ adják másodszor.

B.

Tarka krónika.

— Spiritusz őrzés. — Kutyák és az artézi kut. — Kölcsonós áthelyezések. — Elcsereált receptek. — A vigé-
ozek.

Megbízható forrásból úgy értesültünk, hogy a m. kir. adóhivatal két pénzügyőrt rendelt ki állandó felügyeletre a készülő artézi kuthoz. Erős a gyanu ugyanis, hogy az új kútból nem víz, hanem szesz fog felbuggyani, már pedig ezt csak érdemes ellenőriztetni.

Lesz hát artézi kutunk is csak hogy sajnós ehhez több joguk lesz a kutyáknak, mint az embereknek: tudvalevőleg ugyanis a furási költségeket az ebadóból fizetik s így a terheket nem mi, hanem az ebek érzik. A fekete kutya érzi is már.

A mai feszült politikai viszonyok között nemcsak az ország vezető férfiai között történik változás, hanem városunkban is fordul elő. Legutóbb az utkapró és egyik rendőr lettek kölcsönösen áthelyezve, A közel jövőben várható, hogy a gyepmester, végrehajtó — és a helyettes bírák pedig anyakönyvi irnok lesz. — Különben úgy hírlík, hogy az áthelyezés csak azért történt, mert Pécs mintájára, városunk is — hetivásárok alkalmával — a piacon lovasrendőrt állít föl, ehhez pedig egy délezeg alak volt szükséges.

Ha az eset nem volna olyan mulatságos, mint a minő, hát akkor így kellene kezdenünk, hogy Könyen végzetessé válható szerencsétlenség történt a napokban. Hogy hol azt azonban nem áruljuk el, de elmondjuk. Dideregve betegén vánszorog az utcán egy ur, azonban szerencséjére szembe jő vele orvosa ki egy beteg asszonytól jött. Az ur megállítja és elpanaszolja, hogy ötet a hideg leli. Az orvos rögtön. közeli lakására vezeti paciensét és hogy elne felejtse, először az asszony receptjét írja meg, azután pedig megvizsgálja az uri betegét és a diagnózis megállapítása után chinin porokat

rendel számára. Egy kis ideig még beszélgetnek orvos és paciense. Beszédközben az orvos az asztalra nyul és a két recept közül az egyiket átnyújtja. A paciens rohan a patikába a porokért és siet haza, hogy a zonnal bevehessen. A bevévés után kis időre iszonyu gyomor és hasrágása lett. Azt hitte, hogy megpukkad. Iszonyu kinokat állott ki. Ez idő alatt a beteg asszony is bevette az orvosságot. És különös véletlen, az elcsereált receptek daczára is, az urnak a hidegletése elmaradt és az asszony pedig egy kis fiu gyermeknek adott szerencsésen életet.

A vigéceket adták esütörtökön este a színházba. Az előadás már javában folyt midőn a vonattal két valódi vigécz érkezett a Korona szállodába. A folyosón azt kérdi az egyik mit adnak kérem? A vigéceket!

Köszönöm. Én is az vagyok. Jó éjt.

És becsapta maga után az ajtót.

Stix.

KÖZGAZDASÁG.

□ **Az aszalványok penésze ellen.** Ha észrevesszük, hogy az aszalt gyümölcs penészedni kezd, sőt apró pondrók is mutatkoznak rajta, akkor késedelem nélkül tegyük be kenyérsütés után a forró kemencébe mely eljárás által az aszalvány további romlásának egyszerűen és biztosan gátat vetünk,

□ **A hus oltartása** Igen czélszerű és olcsó mód erre nézve a következő: Távolítsuk el a húsból a kiálló csontokat s tartunk készen porrá tört cukrot, sőt és egy tiszta dézsát valamint közönséges zöldenlevágott friss csalánt. A kád alját rakjuk ki nem vastagon csalánnal, szórjunk erre kevés sőt, fölibe pedig rakjunk egy vékony húsréteget. Erre újra sőt hintünk rá, megint csalánt, megszóva, aztán újra húst és így tovább, míg a hus elfogy, vagy a dézsa megtelik. Csalánt azonban körül a dézsa oldalainál is kell rakni, hogy a hus a fát ne érintse, Legfelül szinte csalánréteget rakunk

a melyet fedővel borítunk be, ezt pedig néhez kövekkel lenyomtatjuk. Így a hus sokáig jó állapotban el fog állani.

□ **Makrancos lovak megszelidítése.** Ha valamely lóval, például patkolás alkalmával, sehogy sem bírunk, sokszor szinte csodálatos módon meg lehet azt szelidíteni, ha petrezselyem-olajjal beszagositott kendőt tartunk az orra alá. Sok ló mig ezt szivja olyan szelid lesz, mint a bárány s akár patkolni, akár egyebet tenni könnyen lehet vele.

□ **A lóbogár elpusztítása.** A lóbogár (lötetű) temérdek kárt tesz kíváltk a kertekben s elpusztítására sok szert ajánlanak, de legbiztosabb eljárás ellene a következő: az illető területre ássunk október közepén november elején 60 centiméter széles árkokat melyeket töltünk meg lótrágyával s fedjük be ormósan földdel, vagy deszkával egy, hogy az esővíz bele ne hatoljon. A lötetű telére mélyebbre húzódván a földbe s a melegséget igen kedvelvén, az egész környékből mind a lótrágyás árkokba fog vonulni, a hol aztán télen könnyen elpusztítható. csak épen ki kell az árkokból a trágyát hanyítani s a férgeket megsemmisíteni.

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabona keresk. jelentése szerint

Árak a legújabb jelzés szerint 50 kgrm ként értetődnek,

Szigetvár, 1903. november 13-án.

Buza	uj	—	K.	7	—	7	10
Rozs	„	—	„	5	50	5	70
Árpa	„	„	„	5	—	5	50
Zab	„	—	„	5	—	5	20
Tengeri	„	„	„	4	50	5	50
Bükköny	„	—	„	5	—	5	50
Bab	uj	—	„	7	50	—	—

Kiadja a szerkesztőség.

Friedman Károly

legnagyobb és legolcsóbb

BUTOR RAKTÁRA

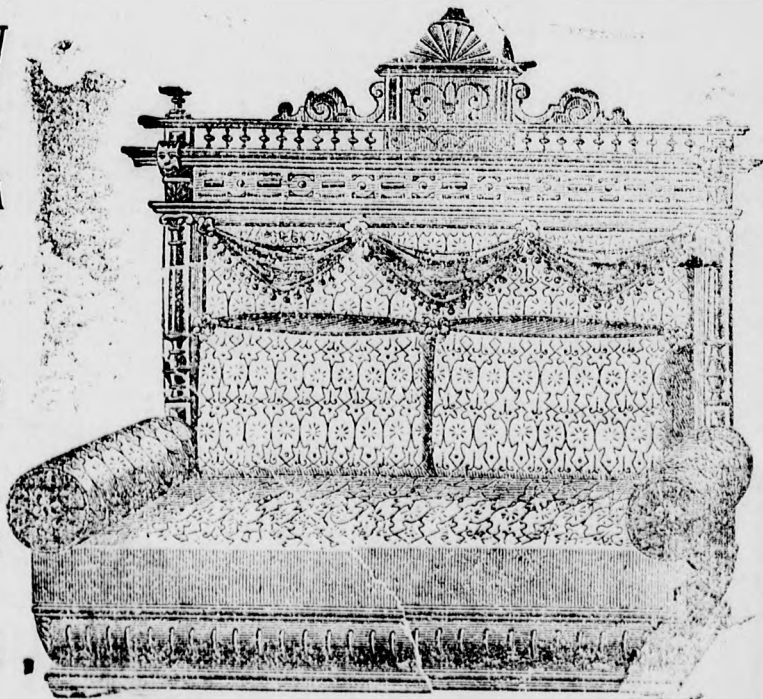
kárpitos és diszítő üzlete

PÉCSETT,

Siklósi országut 44.

Ismételadónak, nagyobb berendezéseknél egyeseknek is

10% engedmény.

Mezei egerek
 Ötmege- és biztos kipusztítására ajánlom az új-
 tani készített és már eddig is sok előkelő uradal-
 mokban, nagyobb gazdaságokban, ugyazint több
 községekben a legjobb sikerrel használt

egérmérget

adacs alakban, eddigi tapasztalatok szerint 1
 holdra 1-2 kiló elegendőnek bizonyult, 100 kiló
 ára 50 kor., 50 kilós láda 8 kor.

SIPŐCZ ISTVÁN
 Gyógyszerész
 Pécssett, (Barany megye).

Megrendeléshez hatósági engedélyt ké-
 reni kell.

Nagy pokrócz raktár

Mindennemü pokróczokból
 dus választék gyári árban
Wellisch Józsefnél Pécssett
 Király utca, a Lyceum épüle-
 tében, az ugynevezett (2 tor-
 nyos templom alatt.)

Ujdonságok az őszi idényre!

Óriási választék a legújabb ruha-
 kelmék, flanellok, selymek, bársonyok
 pargetok és Tennis flanellokban.

Gyönyörű választék
Női Confectió
 és
Szörmeárukban.

Uradalmak és gazdaságok
 figyelmébe!

A legjobb minőségű belföldi ló-
 pokróczok és takarók nagy választék-
 ban a legjutányosabb árakon.

DEUTSCH DÁVID FIA
 divatruházában
SZIGETVÁROTT.
 (Takarékpénztári épületben).

Kiváló szerencse Töröknél! Felülmulhatatlanul

kedvez főarudánknak a szerencse. Rövid idő alatt 12 millió ko-
 rona nyereménynél többet fizettünk nagyrebecsült vevőinknek;
 csak a legutóbbi 5 hónapban a

3 legnagyobb nyereményt és pedig:

a 605.000 koronás nagy jutalmat az 57080 sz. sorsjegyre,
 a 100.000 „ főnyereményt a 74366 „ „
 a 90.000 „ „ a 109780 „ „

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyereményt.

Ajánljuk emélfogva, hogy a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt.
 — A mos következő magy. kir. szabadalmazott 13. osztálysorsjátékában újból

110.000 sorsjegyre **55.000** pénznyereményt
 sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

14 millió 459.000 koronát
 sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben
1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000,
 1 a 200.000, 2 a 100.000, 1 a 90.000, 2 a
 80.000, 1 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000,
 1 a 40.000, 5 a 30.000, 3 a 25.000, 8 a 20.000,
 8 a 15.000, 36 a 10.000 korona és még sok egyéb;
 összesen **55.000** nyeremény és jutalom **14.459.000**
 korona összegben.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerü árai:

¹/₈ eredeti sorsjegy frt —.75 vagy kor 1.50; ¹/₄ eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3.
¹/₂ „ „ „ 3.— „ „ 6.— ¹/₁ „ „ „ 6.— „ „ 12.

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy az **összeg előzetes beküldése** el-
 lenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

f. évi november hó 19-ig

hivatalommal hozzáánk beküldeni, miután **a húzás e napon kezdődik.**

TÖRÖK A. ÉS T^{SA}

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték üzlete

Főarudánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körut 46a I. fiók: Váci-körut 3a
 II. fiók: Múzeum-körut 11a. III. fiók: Erzsébet-körut 54a.

Rendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A. ÉS TÁRSA** bankháza Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sors-
 jegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben } utánvételezni kérem
 } postautalvánnyal küldöm } A nem tetsző törlendő
 } mellékelem bankjegyekben (bélyegekben).

Pontos cím!

Hirdetéseket jutányos árért vesz fel
a kiadóhivatal.